

ביאור בדרך אפשר

1 במאמר שלפנינו מתבאר באריכות כיצד סיפור המגילה רומז על כנסת ישראל
 2 והקדוש-ברוך-הוא. 'אסתר' מורה על מצב בני ישראל בזמן הגלות, והכוח
 3 להתרומם ממצב זה מגיע מ'אחשוורוש', שהיא נתינת כוח מיוחדת מדרגה
 4 גבוהה ביותר הניתנת לנו בזמן הגלות על-מנת שנוכל להתגבר על כל המניעות
 5 ועיכובים ולעבור את ה' יתברך למעלה
 6 ממדידה והגבלה.

ביאור בדרך אפשר

42 דָּרָךְ-זֶה בְּנוּגַע לְשִׁמְחַת פּוּרִים, שְׁלֹא יִתְכַן לְבִסּוּמֵי בְּפוּרֵיָא
 43 בְּאַפֵּן שֶׁהוּא הִפֵּךְ כְּלָלוֹת הָעֲנָנִים דְּשִׁמְחַת פּוּרִים, שְׁלֹא יֵדַע
 44 וְיֻכַּל לְהַחְלִיף חֲסִי-וְשְׁלוֹם בֵּין אַרְוּר הָמָן לְכַרְוּף מְרַדְכֵי,
 45 וְאִם מְחַלְיָה כּוֹי, הֲרֵי זֶה סִמָּן שֶׁאֵין זֶה לְבִסּוּמֵי דְּפוּרֵיָא
 46 שהרי כל עיסוקו במצוות שמחת

בס"ד. פורים (מאמר א),

ה'תשי"ז

(הנחה בלתי מוגה)

47 'פורים' היא, כנ"ל, בעניין 'ארור המן
 48 וברוך מרדכי', ואם מחליף ביניהם,
 49 במה הוא שמח? ועל פְּרָחֵךְ צָרִיף
 50 לומר, שֶׁהַפְּרוּשׁ דְּעַד דְּלֹא
 51 יֵדַע בֵּין אַרְוּר הָמָן לְכַרְוּף
 52 מְרַדְכֵי הוּא (לא שִׁיחְלִיף
 53 בִּינֵיהֶם חֲסִי-וְשְׁלוֹם, אֶלֶּא)
 54 שֶׁהֲעֲנָנֵי דְאַרְוּר הָמָן וּבְרֻוּף
 55 מְרַדְכֵי גּוֹפָא [=עצמם] יְהִיָּה
 56 אֶצְלוּ בְּאַפֵּן דְּלֹא יֵדַע, הֵיִינוּ,
 57 שֶׁאֵין זֶה מַצַּד מְסַקְנַת שְׁכָלוּ
 58 עַל-פִּי טַעַם וְדַעַת, אֶלֶּא,
 59 הַפְּעֻלָּה דְּפוּרִים הִיא שְׁגַם
 60 בדרגה גבוהה ופנימית בנפש בְּמִקּוּם
 61 שֶׁאֵין טַעַם וְדַעַת (דְּאַרְטָן
 62 וואו טַעַם וְדַעַת הָעֵרֶט
 63 אויף), "לא ידע", הִנֵּה מַצַּד
 64 עֲצָמוּ (פון זיף אַלִּיין) יֵאָמֵר
 65 אֶצְלוּ אַרְוּר הָמָן וּבְרֻוּף
 66 מְרַדְכֵי³ - "שלא ירגיש באמירתו
 67 ארור כו' וברוך כו'" (אורי-תורה).
 68 לסיכום, חיוב "עד דלא ידע" הוא
 69 שיחזור בעצמו בבחינה שלמעלה
 70 מהדעת, עד שיאמר "ארור המן וברוך
 71 מרדכי", לא מפני ששכלו מחייב כן,
 72 אלא מאליו יאמר כך, ולא מתוך כוונה
 73 ודעת.

1 **חִיב¹ איניש לְבִסּוּמֵי בְּפוּרֵיָא עד דלא ידע בין**
 2 **אַרְוּר הָמָן לְכַרְוּף מְרַדְכֵי². וְלִכְאוּרָה**
 3 **הַפְּרוּשׁ הַפְּשוּט בְּזָה, שֶׁחִיב איניש לְבִסּוּמֵי,**
 4 **לְהַשְׁתַּפֵּר בֵּין (כְּפָרוּשׁ רַש"י) עד פְּדֵי פֶךְ שִׁיחְיָה**
 5 **בְּמַצַּב אֲשֶׁר לא ידע, וְיֻכַּל לְהַחְלִיף בֵּין אַרְוּר**
 6 **הָמָן לְכַרְוּף מְרַדְכֵי. וְאֵינוּ מוּבָן³, אִיף יִתְכַן**
 7 **שֶׁבְּמִקּוּם אַרְוּר יֵאָמְרוּ חֲסִי-וְשְׁלוֹם בְּרוּף. וְכִיּוֹתֵר**
 8 **אֵינוּ מוּבָן, דְּכִיּוֹן שֶׁהַחִיּוּב לְבִסּוּמֵי הוּא**
 9 **שִׁמְחַת פּוּרִים, וְכָלְלוֹת הָעֲנָנִים דִּגְס פּוּרִים**
 10 **אַרְוּר הָמָן וּבְרֻוּף מְרַדְכֵי, הֲרֵי לא יִתְכַן לְבִסּוּמֵי**
 11 **בְּפוּרֵיָא בְּאַפֵּן שִׁיחְלִיף חֲסִי-וְשְׁלוֹם בֵּין אַרְוּר הָמָן**
 12 **לְכַרְוּף מְרַדְכֵי, שְׁזָהוּ הַפֵּךְ כְּלָלוֹת הָעֲנָנִים דִּגְס**
 13 **פוּרִים. וְעַל-דֵּרֶךְ שֶׁמַּצִּינוּ בְּגַמְרָא⁴ לְעֲנָנֵי בְּדִיקַת**
 14 **חֲמִץ, דְּלא חִישִׁינָן שְׁמָא יוֹשִׁיט לְפִיו, הוּא עֲצָמוּ**
 15 **מְחֹזַר עָלָיו לְשַׂרְפוּ מִיכַל קְאָכִיל מִיגִיָּה**
 16 **(בַּתְּמִיָּה), הֵיִינוּ, שֶׁפְּאֲשֶׁר עוֹסֵק בְּדָבָר לְשַׂרְפוּ,**
 17 **לא יִתְכַן שֶׁהַדָּבָר יִמָּצָא חַן בְּעֵינָיו וְיַחַפֵּץ לְהִנּוֹת**
 18 **מִמֶּנּוּ, וְעַל-דֵּרֶךְ-זֶה בְּנוּגַע לְשִׁמְחַת פּוּרִים, שְׁלֹא**
 19 **יִתְכַן לְבִסּוּמֵי בְּפוּרֵיָא בְּאַפֵּן שֶׁהוּא הִפֵּךְ כְּלָלוֹת**
 20 **הָעֲנָנִים דְּשִׁמְחַת פּוּרִים, שְׁלֹא יֵדַע וְיֻכַּל לְהַחְלִיף חֲסִי-וְשְׁלוֹם בֵּין אַרְוּר הָמָן**
 21 **לְכַרְוּף מְרַדְכֵי, וְאִם מְחַלְיָה כּוֹי, הֲרֵי זֶה סִמָּן שֶׁאֵין זֶה לְבִסּוּמֵי דְּפוּרֵיָא. וְעַל**
 22 **כֵּן צָרִיף לומר, שֶׁהַפְּרוּשׁ דְּעַד דְּלֹא יֵדַע בֵּין אַרְוּר הָמָן לְכַרְוּף מְרַדְכֵי הוּא (לא**
 23 **שִׁיחְלִיף בִּינֵיהֶם חֲסִי-וְשְׁלוֹם, אֶלֶּא) שֶׁהֲעֲנָנֵי דְאַרְוּר הָמָן וּבְרֻוּף מְרַדְכֵי גּוֹפָא**
 24 **יְהִיָּה אֶצְלוּ בְּאַפֵּן דְּלֹא יֵדַע, הֵיִינוּ, שֶׁאֵין זֶה מַצַּד מְסַקְנַת שְׁכָלוּ עַל-פִּי טַעַם**
 25 **וְדַעַת, אֶלֶּא, הַפְּעֻלָּה דְּפוּרִים הִיא שְׁגַם בְּמִקּוּם שֶׁאֵין טַעַם וְדַעַת (דְּאַרְטָן וואו**
 26 **טַעַם וְדַעַת הָעֵרֶט אויף), "לא ידע", הִנֵּה מַצַּד עֲצָמוּ (פון זיף אַלִּיין) יֵאָמֵר**
 27 **אֶצְלוּ אַרְוּר הָמָן וּבְרֻוּף מְרַדְכֵי³.**

(1) המאמר מיוסד על ד"ה ובהגיע תור אסתר לאדמו"ר האמצעי משנת תקפ"ג (ראה במאמר הב' ד"ה זכור פ"ז (תומ"מ חי"ט ע' 161)) – נדפס במאמרי אדמו"ר האמצעי נ"ך (קה"ת, תש"ג) ע' שמח ואילך. מאמר הנ"ל מיוסד על ד"ה הנ"ל במאמרי אדה"ז כתובים ח"ב ע' קצא ואילך. ועם הגהות – אוה"ת מגלת אסתר (קה"ת, תש"ג) ע' כ ואילך. (2) מגילה ז, ב. (3) ראה מאמרי אדהאמ"צ שם ע' שעד ואילך. מאמרי אדה"ז שם ע' קצה. אוה"ת שם ע' כט. (4) פסחים יא, א.